

Vejledning til udvidet excel-skabelon for takstberegning på socialområdet – basis- og serviceydelser

Indhold

FORORD	3
OVERBLIK OVER INDHOLDET I EXCEL-SKABELONEN	3
FORSIDE	4
1.1 INDBERETNING TIL TILBUDSPORTALEN	5
TAKSTBEREGNING	6
1.2 STAMDATA	6
1.3 LØNOMKOSTNINGER OG ØVRIGE UDGIFTER/OMKOSTNINGER, SOM KAN HENFØRES DIREKTE TIL TILBUDET/YDELSE	7
1.4 ADMINISTRATION PÅ TILBUDET/INSTITUTIONEN	8
1.5 ANDEL AF CENTRAL LEDELSE OG ADMINISTRATION – KONTO 5 OG KONTO 6	9
1.6 TILSYN	9
1.7 EJENDOMS - OG KAPITALOMKOSTNINGER	10
1.8 REGULERING I FORHOLD TIL TIDLIGERE ÅR	11
1.9 OMSÆTNING OG RESULTAT OG TAKSTBEREGNINGSGRUNDLAG	11
1.10 TAKSTBEREGNINGSGRUNDLAG OG TAKSTBEREGNING	12
1.11 AFSTEMNING	13
FORDELINGSNØGLER	14
BUDGET (ØKONOMISYSTEM)	16
REGNSKAB (ØKONOMISYSTEM)	17
OVERHEAD	18
1.12 DIREKTE OPGØRELSE AF OVERHEAD	18
1.13 INDIREKTE OPGØRELSE AF OVERHEAD	20
AFSKRIVNING OG FORRENTNING	21
FORRENTNING AF LIKVIDER	22
TIDLIGERE RESULTAT	23
PULJER	24

Forord

Denne vejledning er en trinvis guide til en udvidet Excel-skabelon til beregning af takster på det specialiserede socialområde. Skabelonen kan anvendes til at beregne en basistakst fx bodelstakst samt op til fire niveauer af ydelsesniveauer.

I flere af afsnittene vises eksempler med fiktive omkostninger. Disse fremgår ikke af regnearket, da man, som driftsherrer, selv skal indtaste data for det tilbud, man skal takstberegne for. Det er i de grønne felter, at man skal indtaste. De gule og blå felter er beregningsfelter,

Post	Budget	2026	Evt. kommentar/ dokum./link:	Nøgle	Basis	Let	Moderat	Højt	Massivt	I alt	Tjek
Omkostninger relateret til Udvikling - herunder uddannelse af personale, opkvalificering af tilbud m.v.											
Uddannelse/kurser		30.000		2	0	5.000	10.000	10.000	5.000	30.000	0
Udvikling		0		2	0	0	0	0	0	0	0
I alt		30.000			0	5.000	10.000	10.000	5.000	30.000	0

som automatisk udfyldes, når de relevante inputfelter er udfyldt. Disse felter bør ikke redigeres, da det kan medføre sletning af formler, som indgår i de videre beregninger.

Vejledningen er opbygget således, at hvert kapitel refererer til et faneblad i Excel-skabelonen. Underoverskrifterne henviser til konkrete afsnit og/eller tabeller i de enkelte faneblade.

Overblik over indholdet i excel-skabelonen

Neden for præsenteres et overblik over de faneblade som er indeholdt i excel-skabelonen:

1. Forside
2. Takstberegning
3. Fordelingsnøgler
4. Budget (økonomisystem)
5. Regnskab (økonomisystem)
6. Overhead
7. Afskrivning og forrentninger
8. Forrentning af likvider
9. Tidligere års resultater
10. Puljer

På de følgende sider gennemgås de enkelte faneblade

Forside

Forsiden giver et overblik over taksten og viser priser for både basistaksten og de enkelte ydelsesniveauer. Øverst fremgår en række stamoplysninger, og eksemplet omhandler et fiktivt længerevarende botilbud benævnt Stjernen. Stamoplysningerne hentes automatisk fra fanebladet Takstberegning.

Beregning af omkostningsbaserede takster									
for tilbud mv. iht. Finansieringsbælg. (jf. SEL § 174 & BL § 195)									
ABC-model, pladsbaseret, basis og ydelses-opdelt									
Oversigt									
Driftsherre:		Xxx Kommune		Navn/Init.:		(bdo)			
Sted/tilbud:		'Stjernen' (abc)		Dato:		12.12.2025			
Tilbudstype:		§108		version:		1 - eksempel		(Demo-model med fiktive tal)	
ation' (regnskab):		Takstberegning							
År:		2026							
Beskrivelse af institutionens aktiviteter/ydelser:									
Modellen er opbygget til 1 basisydelse og op til 4 serviceydelsesniveauer									
Aktivitet/Ydelse			Samtl. Omkostn.	Antal Ydelser	Enhed	Pris pr enhed			Kort form
Basistakst	Basis		832.753	4.161,0	Døgn	200,13			BAS Basis
Ydelsesniv.1	Let		566.277	693,5	Døgn	816,55			YN1 Let
Ydelsesniv.2	Moderat		1.984.217	1.387,0	Døgn	1.430,58			YN2 Moderat
Ydelsesniv.3	Højt		2.835.879	1.387,0	Døgn	2.044,61			YN3 Højt
Ydelsesniv.4	Massivt		1.843.771	693,5	Døgn	2.658,65			YN4 Massivt
I alt			8.062.898						
ABC-fordeling		Kontrol af fordeling:	8.062.898	Ufordelt:	0	OK			
Indtægter (kontrol)									
Aktivitet/Ydelse			Samtl. Provenu	Antal Ydelser	Enhed	Pris pr enhed	Andel		Eff. pladser
Basistakst			832.753	4.161,0	Døgn	200,13			11,4
Basistakst+ Ydelsesniv.1			705.069	693,5	Døgn	1.016,68	8,7%		1,9
Basistakst+ Ydelsesniv.2			2.261.801	1.387,0	Døgn	1.630,71	28,1%		3,8
Basistakst+ Ydelsesniv.3			3.113.464	1.387,0	Døgn	2.244,75	38,6%		3,8
Basistakst+ Ydelsesniv.4			1.982.563	693,5	Døgn	2.858,78	24,6%		1,9
			8.062.898	4.161		1.937,73	100%		11,4
		Kontrol af provenu:	-			OK			

Neden under stamoplysningerne findes en beskrivelse af institutionens aktiviteter og ydelser. Her er der et grønt felt, hvor man kan indtaste navnet på de ydelser, der udbydes i tilbuddet. I eksemplet fremgår det, at Stjernen er baseret på en basistakst (bodel) benævnt Basis samt fire ydelsesniveauer: Let, Moderat, Højt og Massivt. Ydelsesniveauerne illustrerer de trin, som borgeren kan placeres i, afhængigt af vedkommendes individuelle støttebehov.

For hver ydelse vises de samlede omkostninger, antal ydelser, hvilke opgørelsesenheder der anvendes, samt prisen pr. enhed.

Under beskrivelsen af institutionen findes en linje benævnt Kontrol af fordeling, som fungerer som et kontrolpunkt for, om alle omkostninger er blevet korrekt fordelt. I eksemplet fremgår det, at feltet Ufordelt er opgjort til 0 og markeret med "OK", hvilket indikerer, at alle omkostninger er blevet fordelt.

Nederst vises en opgørelse over indtægterne. Her anvendes samme ydelsesstruktur, som også ligger til grund for opgørelsen af indtægterne. Af feltet Samlet provenu fremgår det, at der er indtægter fra salg af

ydelsesniveau 1 for i alt 705.069 kr., hvilket svarer til *Antal ydelser* multipliceret med *Pris pr. enhed*. Senere i vejledningen gennemgås, hvordan *Antal ydelser* er beregnet. *Pris pr. enhed* er beregnet som *Basistakst* plus *Ydelsesniveau 1*, da det i eksemplet med *Stjernen* ikke er muligt at sælge et ydelsesniveau uden samtidig at sælge *Basis*.

Under *Indtægterne* findes en linje benævnt *Kontrol af provenu*, som fungerer som et kontrolpunkt for, om de samlede omkostninger svarer til det samlede provenu (indtægter). I eksemplet returneres et "OK", hvilket indikerer, at de samlede omkostninger på 8.062.898 kr. svarer til det samlede provenu på 8.062.898 kr.

1.1 INDBERETNING TIL TILBUDSPORTALEN

Indtægter (kontrol)						
Aktivitet/Ydelse	Saml. Provenu	Antal Ydelser	Enhed	Pris pr enhed		Andel
<i>Basistakst</i>	832.753	4.161,0	Døgn	200,13		
Basistakst+ Ydelsesniv.1	705.069	693,5	Døgn	1.016,68		8,7%
Basistakst+ Ydelsesniv.2	2.261.801	1.387,0	Døgn	1.630,71		28,1%
Basistakst+ Ydelsesniv.3	3.113.464	1.387,0	Døgn	2.244,75		38,6%
Basistakst+ Ydelsesniv.4	1.982.563	693,5	Døgn	2.858,78		24,6%
	8.062.898	4.161		1.937,73		100%

Når takstberegningen er gennemført og kontrolleret, kan man på modellens forside finde de data, der skal anvendes ved takstindberetningen på Tilbudsportalen – markeret med gul fremhævnning:

Takstberegning

Fanebladet *Takstberegning* indeholder den samlede beregning af basistaksten samt taksterne for de fire ydelsesniveauer. Læseren skal være opmærksom på, at fanebladet henter en stor del af dataindholdet fra andre faneblade, eksempelvis *Fordelingsnøgler*. Det betyder, at hvis man som læser undrer sig over anvendelsen af fordelingsnøgler, kan det være en fordel at orientere sig om definitioner og opgørelser i kapitlet *Fordelingsnøgler*.

1.2 STAMDATA

Neden for fremgår et overblik over det øverste afsnit i takstberegningen som omhandler stamdata:

Stamdata		Nøgle	Basis	YN1	YN2	YN3	YN4	Kontrol	Nøgletekst
Driftsherre:	Xxx Kommune	1	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%	Basis (Faste omkostninger -> 'sengen')
Sted/tilbud:	'Stjernen' (abc)	2	0,0%	16,7%	33,3%	33,3%	16,7%	100%	Pladser på ydelsesniveau
Tilbudstype:	§108	3	0,0%	10,0%	20,0%	30,0%	40,0%	100%	Tyngdefaktor 1
Vælg 'Takstberegning' (budget) eller 'Efterkalkulation' (regnskab):	Takstberegning	4	0,0%	6,7%	26,7%	40,0%	26,7%	100%	Vægtet tyngde - tyngdefaktor 2
År:	2026	5	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%	Ikke anvendt her...
Navn/Init.:	(bdo)	FC	10,3%	7,0%	24,6%	35,2%	22,9%	100%	Full-Cost
Dato:	12.12.2025								
version:	1 - eksempel								
		Aktivitet	Basis	YN1	YN2	YN3	YN4	Fordelt	

Af eksemplet fremgår det, at man indledningsvist skal indtaste en række stamoplysninger i de grønne felter. Heraf fremgår det, at takstberegningen omhandler det længerevarende botilbud *Stjernen*. I de følgende kolonner ses, at det er muligt at fordele omkostninger og udgifter på i alt seks fordelingsnøgler, og yderst til højre fremgår en beskrivelse af de enkelte nøgler. Læseren vil bemærke, at nøgleteksten for nøgle 5 er angivet som "ikke anvendt", hvilket indikerer, at der i eksemplet *Stjernen* ikke har været behov for at anvende en femte fordelingsnøgle.

Kort om fordelingsnøglerne:

- Fordelingsnøgle 1** omhandler basistaksten og beskriver, hvordan denne er fordelt på ydelserne. I tilfældet *Stjernen*, som er et botilbud, giver det ikke mening at fordele basisomkostningerne ud på ydelserne. Derfor er fordelingen sat til 100 % på *Basis* (data hentes fra fanebladet *Fordelingsnøgler*).
- Fordelingsnøgle 2** beskriver, hvordan pladserne er fordelt på de enkelte ydelsesniveauer. Det fremgår eksempelvis, at 16,7 % af pladserne er tildelt ydelsesniveau 1 (YN1), 33,3 % til ydelsesniveau 2 osv.
- Fordelingsnøgle 3** omhandler *Tyngdefaktor 1* og angiver, hvor stor en andel af omkostningerne de enkelte ydelsesniveauer skal tildeles. I eksemplet ses det, at tyngdefaktoren stiger i takt med ydelsesniveauet. Det afspejler, at borgere med et massivt støttebehov (YN4) har behov for mere støtte end borgere med et let støttebehov (YN1), og derfor skal tildeles en større andel af omkostningerne – eksempelvis lønomkostninger til det udførende personale.
- Fordelingsnøgle 4** omhandler *Tyngdefaktor 2*, som er en vægtet faktor beregnet ved at multiplicere fordelingsnøgle 2 med fordelingsnøgle 3. Herved opnås en vægtet tyngdefaktor, der anvendes til at fordele omkostningerne under hensyntagen til både antal pladser og støttebehov.
- Fordelingsnøgle 5** er i eksemplet ikke anvendt, men kan benyttes, hvis der foreligger specifikke omkostninger, som skal fordeles særskilt på ydelsesniveauerne.
- Fordelingsnøglen FC (Full Cost)** er en teknisk nøgle, der beregner, hvor stor en andel basistaksten og de fire ydelsesniveautakster udgør af de samlede omkostninger. Eksempelvis udgør basistaksten 10,3 %, mens ydelsesniveau 2 udgør 24,6 %. FC-nøglen anvendes til at fordele tidligere års over- eller underskud samt til at fordele omsætningen på taksterne.

1.3

LØNOMKOSTNINGER OG ØVRIGE UDGIFTER/OMKOSTNINGER, SOM KAN HENFØRES DIREKTE TIL TILBUDET/YDELSE

Det næste, man som takstberegner skal forholde sig til, er lønomkostninger samt øvrige udgifter og omkostninger, der kan henføres direkte til tilbuddet eller den enkelte ydelse. Nedenfor fremgår et eksempel fra *Stjernen*:

Post	Budget	2026	Evt. kommentar/ dokum./link:	Nøgle	Basis	Let	Moderat	Højt	Massivt	I alt	Tjek
Lønomkostninger og øvrige udgifter/omkostninger, som kan henføres direkte til tilbud/ydelse											
Lønomkostninger											
Løn - Ledelse		600.000		4	0	40.000	160.000	240.000	160.000	600.000	0
Løn - Udførende personale		5.100.000		4	0	340.000	1.360.000	2.040.000	1.360.000	5.100.000	0
Løn - Nattevagt		400.000		4	0	26.667	106.667	160.000	106.667	400.000	0
Løn - Vikarudgifter		35.000		4	0	2.333	9.333	14.000	9.333	35.000	0
Pension tjenestemænd				4	0	0	0	0	0	0	0
Feriepenge				4	0	0	0	0	0	0	0
Øvrige omkostninger											
Materialeomkostninger		300.000		4	0	20.000	80.000	120.000	80.000	300.000	0
Inventar (som ikke er aktiveret)		60.000		1	60.000	0	0	0	0	60.000	0
Transport		50.000		1	50.000	0	0	0	0	50.000	0
Forsikringer		40.000		1	40.000	0	0	0	0	40.000	0
Rengøring m.m.		100.000		1	100.000	0	0	0	0	100.000	0
Andet... (anfør)				1	0	0	0	0	0	0	0
Andet... (anfør)				1	0	0	0	0	0	0	0
Andet... (anfør)				1	0	0	0	0	0	0	0
I alt		6.685.000			250.000	429.000	1.716.000	2.574.000	1.716.000	6.685.000	0

Af eksemplet fremgår en række omkostningsposter, og de første poster, man som takstberegner skal tage stilling til, er lønomkostningerne.

Lønomkostninger som kan henføres direkte til tilbuddet/ydelsen

Her placeres alle lønrelaterede omkostninger (f.eks. løn, pension, tjenestemandspensioner, AER, arbejdsgiverforsikringer m.v.) til personale, der ikke primært varetager administrative eller ledelsesmæssige opgaver samt lønudgifter til ledelse. Det vil sige, at løn til fagligt og teknisk personale m.v. placeres her. Løn til personale, der varetager blandede funktioner, placeres entydigt efter deres primære opgave. Eksempler herpå er:

- Lønomkostninger til en mellemlider på en større institution, der anvender 40 % af arbejdstiden på ledelse, placeres entydigt i denne kategori.
- Lønomkostninger til en pedel, der – udover sine primære opgaver – også varetager kontorarbejde vedrørende institutionens vognpark, placeres ligeledes i denne kategori.

Af eksemplet fremgår det i det grønne felt, at der er indtastet lønomkostninger til det udførende personale for i alt 5.100.000 kr. Det næste felt er et kommentarfelt, hvor man kan indsætte en bemærkning til posten, hvis man som takstberegner har behov herfor.

Den følgende kolonne omhandler valg af fordelingsnøgle. Af eksemplet fremgår det, at fordelingsnøgle 4 er anvendt til fordeling af lønomkostningerne for det udførende personale. Det betyder, at tyngdefaktor 2 er benyttet til at fordele lønomkostningerne på de fire ydelsesniveauer. Når fordelingsnøglen er valgt, fordeles omkostningen for den enkelte post automatisk på ydelsesniveauerne i forhold til de andele, der er indeholdt i nøglen. Af eksemplet fremgår det, at ud af de samlede lønomkostninger på 5.100.000 kr. fordeles 1.360.000 kr. til ydelsesniveau 4 (*Massivt*). Det betyder, at regnearket selv beregner den andel, der skal tildeles ydelsesniveau 4, baseret på den valgte fordelingsnøgle og den tilhørende fordelingsstruktur.

Øvrige omkostninger som kan henføres direkte til tilbuddet/ydelsen

Det næste, man skal forholde sig til, er de øvrige omkostninger. Fremgangsmåden er den samme som beskrevet ovenfor. I eksemplet med *Stjernen* fremgår det, at der – med undtagelse af materialeomkostninger – er anvendt fordelingsnøgle 1. Det betyder, at omkostninger til inventar, transport, forsikringer, rengøring m.v. alle placeres under basistaksten, hvilket regnearket automatisk håndterer.

Kolonnen *I alt* er en sammentælling af alle de omkostninger, man har fordelt. Yderst til højre fremgår et kontrolpunkt med navnet *Tjek*, som kan anvendes til at kontrollere, om hele omkostningen er blevet fordelt på ydelserne.

Nederst vises en sammentælling, der angiver de samlede omkostninger fordelt på basistaksten og de fire ydelsesniveauer. Eksempelvis fremgår det, at 2.574.000 kr. af de direkte lønomkostninger og øvrige omkostninger kan henføres til ydelsesniveau 3 (*Højt*).

Omkostninger relateret til udvikling af personalet.

Denne type omkostningsposter omfatter udgifter til kurser, supervision, konsulentytelser og efteruddannelse for personale ansat på institutionen. Det vil sige, at der indregnes omkostninger til løbende at fastholde tidssvarende kompetencer og kvalifikationer i eksisterende kommunale eller regionale tilbud. Nedenfor vises et eksempel fra *Stjernen*:

Post	Budget	2026	Evt. kommentar/ dokum./link:	Nøgle	Basis	Let	Moderat	Højt	Massivt	I alt	Tjek
<i>Omkostninger relateret til Udvikling - herunder uddannelse af personale, opkvalificering af tilbud m.v.</i>											
Uddannelse/kurser		30.000		2	0	5.000	10.000	10.000	5.000	30.000	0
Udvikling		0		2	0	0	0	0	0	0	0
I alt		30.000			0	5.000	10.000	10.000	5.000	30.000	0

Af eksemplet fremgår det, at der i alt er omkostninger for 30.000 kr. til afvikling af uddannelse og kurser for personalet på *Stjernen*. I forhold til valg af fordelingsnøgle bemærkes det, at der i eksemplet er valgt **fordelingsnøgle 2**. Det betyder, at omkostningerne fordeles på ydelsesniveauerne i forhold til antallet af pladser på de enkelte niveauer. Herved sikres det, at hver plads tildeles en ens andel af omkostningerne til uddannelse og kurser.

1.4 ADMINISTRATION PÅ TILBUDET/INSTITUTIONEN

De næste omkostningsposter, man som takstberegner skal forholde sig til, er de administrative omkostninger, der er knyttet til tilbuddet eller institutionen. Det drejer sig eksempelvis om udgifter til administration, kontorhold m.v., hvilket fremgår af figuren nedenfor:

Post	Budget	2026	Evt. kommentar/ dokum./link:	Nøgle	Basis	Let	Moderat	Højt	Massivt	I alt	Tjek
<i>Administration på institutionen (administrationsløn, kontoromkostninger, edb m.v.)</i>											
Administration (på institutionen)											
Løn		220.000		2	0	36.667	73.333	73.333	36.667	220.000	0
Pension tjenestemænd				2	0	0	0	0	0	0	0
Kontorhold		45.000		2	0	7.500	15.000	15.000	7.500	45.000	0
IT				2	0	0	0	0	0	0	0
I alt		265.000			0	44.167	88.333	88.333	44.167	265.000	0

Her placeres lønomkostninger til kontorphonale ansat på institutionen. Det vil sige, at summen af løn under denne post – sammen med lønnen placeret under punkt 1 – samlet udgør de samlede lønomkostninger for den pågældende ydelse (se punkt 1 vedrørende placering af løn til personale med blandede opgaver). Ved flere ydelser på samme institution fordeles omkostningerne på de enkelte hovedydelser (jf. kapitel 3 i Håndbogen). Omkostninger til administrativt personale, IT m.v. på institutionen placeres ligeledes her.

Af eksemplet fremgår det, at *Stjernen* har lønomkostninger for i alt 220.000 kr. samt omkostninger til kontorhold på i alt 45.000 kr. Det bemærkes, at alle omkostningsposter er fordelt på de fire ydelsesniveauer ved anvendelse af **fordelingsnøgle 2**. Det betyder, at omkostningerne er fordelt i forhold til antallet af pladser på de enkelte ydelsesniveauer, hvilket sikrer en ensartet fordeling pr. plads.

1.5 ANDEL AF CENTRAL LEDELSE OG ADMINISTRATION - KONTO 5 OG KONTO 6

Det næste, takstberegneren skal forholde sig til, er de indirekte omkostninger relateret til central ledelse og administration. For et offentligt tilbud eller en institution skal denne post dække en andel af løn til eksempelvis rådhuspersonale, kontorfaciliteter, kurser m.v.

Omkostningerne skal enten direkte udkonteres eller budgetteres konkret med udgangspunkt i nøgletalsfordelinger af budgettet for de pågældende poster. Beregningen foretages i et særskilt lokalt regneark, men dokumenteres under fanebladet *Overhead*.

Vedrørende posten *Andel af central ledelse/administration – konto 6* skal kommunen være opmærksom på, at der kan være fastsat en procentsats i regi af rammeaftalerne.

For kommunale tilbud gælder følgende konti:

- **Konto 5** – tværgående decentral administration (f.eks. fælles ledelse for flere institutioner)
- **Konto 6** – andel af 'rådhusomkostninger'

Nedenfor fremgår et eksempel på indtastning:

Post	Budget	2026	Evt. kommentar/ dokum./link:	Nøgle	Basis	Let	Moderat	Højt	Massivt	I alt	Tjek
<i>Andel af central ledelse og administration (- 'konto 5 og konto 6' for kommuner)</i>											
Andel af (de-)central ledelse/adm. ('kto. 5')		145.000		2	0	24.167	48.333	48.333	24.167	145.000	0
Andel af central ledelse/admin. ('kto. 6')		383.948		2	0	63.991	127.983	127.983	63.991	383.948	0
I alt		528.948			0	88.158	176.316	176.316	88.158	528.948	0

Af eksemplet fremgår det, at der på *Stjernen* er opgjort overheadomkostninger for i alt 528.948 kr., fordelt med 145.000 kr. på konto 5 og 383.948 kr. på konto 6. Herudover fremgår det, at **fordelingsnøgle 2** er anvendt til at fordele omkostningerne på de fire ydelsesniveauer. Det betyder, at omkostningerne er fordelt i forhold til antallet af pladser på de enkelte ydelsesniveauer. Endelig skal det bemærkes, at beløbene hentes fra fanebladet *Overhead*.

1.6 TILSYN

Det næste felt omhandler tilsyn. Her indtastes lønomkostninger samt en andel af øvrige omkostninger til de konsulenter (faglige og økonomiske), der fører generelt tilsyn med egne institutioner, jf. retssikkerhedslovens bestemmelser. Det vil sige, at disse medarbejderes løn m.v. **ikke** skal placeres under kategorien *central ledelse og administration*. Det er vigtigt at være opmærksom på, at der i takstberegningen **udelukkende** skal medtages omkostninger forbundet med det generelle tilsyn med egne institutioner – og **ikke** omkostninger relateret til individuelt tilsyn med borgere. Der skal heller ikke medtages omkostninger forbundet med tilsyn af private tilbud:

Post	Budget	2026	Evt. kommentar/ dokum./link:	Nøgle	Basis	Let	Moderat	Højt	Massivt	I alt	Tjek
<i>Tilsyn</i>											
Løn				1	0	0	0	0	0	0	0
Konsulenter				1	0	0	0	0	0	0	0
Øvrige omkostninger		15.000		1	15.000	0	0	0	0	15.000	0
I alt		15.000			15.000	0	0	0	0	15.000	0

Af eksemplet fremgår det, at der på *Stjernen* er opgjort tilsynsomkostninger under posten *Øvrige omkostninger* for i alt 15.000 kr. Herudover fremgår det, at **fordelingsnøgle 1** er anvendt, hvilket betyder, at omkostningen udelukkende fordeles på basistaksten.

1.7 EJENDOMS - OG KAPITALOMKOSTNINGER

Det næste, takstberegneren skal forholde sig til, er ejendoms- og kapitalomkostninger (vedligeholdelse, afskrivninger m.v.).

For kommunale driftsherrer placeres følgende omkostninger under denne post:

- **Årlige ejendomsomkostninger** (drift, art 1, 2 og 4):
Her placeres omkostninger til husleje ved lejeforhold, almindelig vedligeholdelse, opvarmning, el, ejendomsskat, vand, renovation m.v.
- **Afskrivninger:**
Her placeres omkostninger til afskrivning af aktiverede bygninger, inventar, busser m.v.
- **Andre kapitalomkostninger:**
 - Forrentning af aktiver
 - Forrentning af over-/underskud
 - Forrentning af likviditetstræk

Nedenfor fremgår et eksempel på indtastning:

Post	Budget	2026	Evt. kommentar/ dokum./link:	Nøgle	Basis	Let	Moderat	Højt	Massivt	I alt	Tjek
<i>Ejendoms - og kapitalomkostninger (vedligeholdelse, afskrivning m.v.)</i>											
Årlige ejendomsudgifter											
Husleje (hvis lejede lokaler)				1	0	0	0	0	0	0	0
Vedligeholdelse indvendig		15.000		1	15.000	0	0	0	0	15.000	0
Vedligeholdelse udvendig		25.000		1	25.000	0	0	0	0	25.000	0
Varme, El, vand, renovation m.m.		150.000		1	150.000	0	0	0	0	150.000	0
Forsikringer				1	0	0	0	0	0	0	0
Ejendomsskat (private)				1	0	0	0	0	0	0	0
Afskrivninger/leasingydelser											
Afskrivninger - bygninger		193.333		1	193.333	0	0	0	0	193.333	0
Afskrivninger - teknik (busser, biler m.m.)		75.000		1	75.000	0	0	0	0	75.000	0
Afskrivninger - inventar (incl. IT)				1	0	0	0	0	0	0	0
Andre kapitalomkostninger											
Forrentning af aktiver		107.617		1	107.617	0	0	0	0	107.617	0
Forrentning af over-/underskud		3.000		1	3.000	0	0	0	0	3.000	0
Forrentning af likviditetstræk		5.000		1	5.000	0	0	0	0	5.000	0
I alt		573.950			573.950	0	0	0	0	573.950	0

Af eksemplet fremgår det, at *Stjernen* har årlige ejendomsudgifter på i alt 190.000 kr., bestående af indvendige vedligeholdelsesomkostninger på 15.000 kr., udvendige vedligeholdelsesomkostninger på 25.000 kr. samt omkostninger til varme, el, vand, renovation m.v. på i alt 150.000 kr.

Vedrørende afskrivninger og leasingydelser skal kommunen være opmærksom på følgende:

- Afskrivninger for ejede aktiver betragtes som en indirekte omkostning.
- Finansielt leasede aktiver er aktiveret og indregnet i anlægskartoteket og afskrives derfor.
- Operationelt leasede aktiver betragtes som lejede og medtages derfor som direkte omkostninger.

Vedrørende andre kapitalomkostninger skal følgende bemærkes:

- **Forrentning af langsigtede materielle kapitalaktiver** ("produktionsapparatet"): Beregnes som restværdien af materielle anlægsaktiver i anlægskartoteket (bygninger, grunde, biler, inventar, IT m.v.) multipliceret med en årlig forrentningssats. I BRS kapitel 9 anbefales det at anvende den effektive gennemsnitlige 10-årige statsobligationsrente, som opgøres af Danmarks Nationalbank.
- **Forrentning af likviditetstræk:**
Der går typisk cirka to måneder fra en bestiller modtager en ydelse, til fakturaens forfaldsdato.

Udlægget for omkostninger i denne periode kan forrentes med samme rentesats som øvrige kortfristede forpligtelser. Fremgangsmåden kan variere afhængigt af de konkrete aftaler i kommunen, regionen eller virksomheden.

I forhold til valg af fordelingsnøgle bemærkes det, at **fordelingsnøgle 1** er anvendt for samtlige poster. Det betyder, at alle omkostningsposter udelukkende fordeles på basistaksten.

1.8 REGULERING I FORHOLD TIL TIDLIGERE ÅR

Afsnittet er kun relevant for offentlige driftsherrer. Hvis der er over- eller underskud fra tidligere år (år-2), som skal indregnes i taksten, foretages indtægten i dette felt. **Bemærk**, at der også er mulighed for at pulje over- og underskud.

Post	Budget	2026	Evt. kommentar/ dokum./link:	Nøgle	Basis	Let	Moderat	Højt	Massivt	I alt	Tjek
Omkostninger i alt før tidl. års result. indr.		8.097.898			838.950	566.325	1.990.649	2.848.649	1.853.325	8.097.898	0
<i>Regul. ift. tidl. års result. (kun budget/takstbrg.!</i>											
<i>Og kun off. tilbud!)</i>											
Over- og underskud tidligere år (år-2)		25.000		FC	2.590	1.748	6.146	8.794	5.722	25.000	0
<i>(Pos="omkost."=gl.undsk.; Neg="indtægt"=gl.ovsk.)</i>											
Omkostninger i alt		8.122.898			841.540	568.073	1.996.795	2.857.444	1.859.046	8.122.898	0

Af eksemplet fremgår det, at der er indregnet et underskud på 25.000 kr., og at de samlede omkostninger for *Stjernen* udgør 8.122.897 kr.

Det fremgår desuden, at **fordelingsnøglen 2** er anvendt til fordeling af denne omkostningspost. Det betyder, at omkostningerne er fordelt i forhold til antallet af pladser på de enkelte ydelsesniveauer.

1.9 OMSÆTNING OG RESULTAT OG TAKSTBEREGNINGSGRUNDLAG

Det næste afsnit omhandler omsætningen, som vedrører salg af pladser og ydelser samt indtægter fra fremstilling af ydelser og produkter:

Post	Budget	2026	Evt. kommentar/ dokum./link:	Nøgle	Basis	Let	Moderat	Højt	Massivt	I alt	Tjek
<i>OMSÆTNING ('Indtægter' - angives med minus)</i>											
Salg af pladser		-8.062.898		FC	-832.753	-566.277	-1.984.217	-2.835.879	-1.843.771	-8.062.898	0
Indtægter ved fremstilling af ydelser/produkter		-60.000		FC	-6.197	-4.214	-14.766	-21.103	-13.720	-60.000	0
Evt. andre indtægter				FC	0	0	0	0	0	0	0
Omsætning i alt		-8.122.898			-838.950	-570.491	-1.998.982	-2.856.982	-1.857.491	-8.122.898	0

Af eksemplet fremgår det, at *Stjernen* har indtægter fra salg af pladser for i alt 8.062.898 kr. samt indtægter fra salg af produkter for i alt 60.000 kr., svarende til en samlet omsætning (indtægter) på -8.122.898 kr.

Det fremgår desuden, at **fordelingsnøglen FC (Full Cost)** er fastsat til fordeling af omsætningen. FC-nøglen indebærer, at omsætningen fordeles i forhold til, hvor stor en andel de enkelte ydelsesniveauer – eksempelvis ydelsesniveau 3 (*Højt*) – udgør af de samlede indtægter fra fx salg af pladser på tilbuddet. Ved at anvende FC som fordelingsnøgle sikrer takstberegneren, at omsætningen fordeles forholdsmeæssigt.

Ved efterkalkulation skal man som kommunal driftsherre være opmærksom på, at salget af pladser skal opgøres inklusive "salg" til egen kommune – det vil sige den samlede aktivitet multipliceret med den faktiske takst.

I forhold til indtægter fra salg af ydelser og produkter skal borgerbetaling som udgangspunkt ikke medtages, da betalingen ikke opkræves af institutionen/tilbuddet, men af betalingskommunen.

Nederst fremgår det, at resultatet for *Stjernen* er 0. Som kommunal driftsherre skal resultatet som udgangspunkt være nul, og man kan derfor tilpasse feltet *Salg af pladser*, indtil dette er opnået.

Feltet *Til indregning 'År+2'* (kun for offentlige tilbud) benyttes i forbindelse med efterkalkulation, hvor man som kommunal driftsherre kan estimere det beløb, der skal indregnes i taksten to år senere. I eksemplet er der ikke foretaget indtægning, da det omhandler en takstberegning og ikke en efterkalkulation.

1.10 TAKSTBEREGNINGSGRUNDLAG OG TAKSTBEREGNING

Det næste afsnit omhandler takstberegningsgrundlaget – og selve takstberegningen – herunder blandt andet antal pladser og salg af ydelser, hvilket fremgår af figuren nedenfor:

Post	Budget	2026	Evt. kommentar/ dokum./link:	Nøgle	Basis	Let	Moderat	Højt	Massivt	I alt	Tjek
Takstberegningsgrundlag		8.062.898			832.753	566.277	1.984.217	2.835.879	1.843.771	8.062.898	0
Antal pladser		12,00			12,00	2,00	4,00	4,00	2,00	12,00	0
Belægningsprocent - indtastes som decimalbrøk, f		0,95			0,95	0,95	0,95	0,95	0,95		
Effektive pladser		11,40			11,40	1,90	3,80	3,80	1,90	11,40	0
Dage/døgn i året		365			365	365	365	365	365		
Dags/døgnenheder pr. år		4.161			4.161	694	1.387	1.387	694	4.161	0
Takst pr. plads/enhed pr år		707.272			73.049	298.041	522.162	746.284	970.406		
Takst pr. dag/døgn		1.937,73			200,13	816,55	1.430,58	2.044,61	2.658,65		
Tjek - takstprovenu		8.062.898			832.753	566.277	1.984.217	2.835.879	1.843.771	8.062.898	0
Ved efterkalk.: Notér evt. faktisk takst for regnskabsåret:											

Af figuren fremgår det, at takstberegningsgrundlaget udgør 8.062.898 kr. Dette svarer til tilbuddets samlede omkostninger på 8.122.897 kr. med fradrag af indtægter fra fremstilling af ydelser/produkter på 60.000 kr. samt eventuelle øvrige indtægter.

Det fremgår endvidere, at *Stjernen* har 12 pladser (brutto) og en belægningsprocent på 95 %. Kommunen skal være opmærksom på, at belægningsprocenten typisk fastsættes i regi af rammesekretariaterne. Med en belægningsprocent på 95 % kan antallet af effektive pladser beregnes til 11,4. Dette omregnes herefter til antal døgn pr. år ($11,4 \times 365$ dage), svarende til 4.161 døgn. Omregningen sikrer, at Excel-skabelonen kan anvendes til både salg af pladser pr. år og pr. døgn.

I eksemplet anvendes en fordeling ved beregning af taksterne baseret på det konkrete antal pladser på basistaksten og på de enkelte ydelsesniveauer – hentet fra fanen *Fordelingsnøgler*. Det fremgår, at en række felter er markeret med gult. Dette er ikke udtryk for valgfelter, men fungerer som en opmærksomhed på antallet af pladser på de enkelte ydelser, som er specificeret i fanebladet *Fordelingsnøgler*. Antallet af effektive pladser beregnes automatisk ud fra belægningsprocenten – i eksemplet anvendes samme sats på tværs. Det fremgår eksempelvis, at der er normeret 12 pladser på basistaksten, 2 pladser på ydelsesniveau 1 (*Let*), svarende til 1,90 effektive pladser, osv.

Feltet *Takst pr. plads/enhed pr. år* beregner automatisk taksten, eksempelvis 73.049 kr. årligt for basistaksten. I linjen nedenfor omregnes årsprisen automatisk til en pris pr. døgn, som i tilfældet med basistaksten udgør 200,13 kr.

Nederst findes feltet *Tjek – takstniveau*, hvor det forventede provenu for salg af pladser på de enkelte ydelser fremgår. Eksempelvis ses det, at ydelsesniveau 4 (*Massivt*) giver et provenu på i alt 1.843.771 kr., svarende til et salg på 694 døgn baseret på 1,9 effektive årspladser til en døgntakst på 2.658,65 kr.

1.11 AFSTEMNING

Nederst i Excel-skabelonen præsenteres en række subtotaler og afstemningspunkter, hvor omkostningerne er opstillet på en overskuelig måde og med hensyntagen til den budgetpraksis, der typisk anvendes i kommunale tilbud.

<u>Subtotaler/afstemningspunkter</u>		<u>Budget</u>
1	Direkte omkostninger - løn/udvikl/lokaladmin	6.980.000
2	Direkte omkostninger - årl. ejendomsudg.	190.000
3	Direkte omkostninger i alt (DO1)	7.170.000
4	Tilsyn	15.000
5	Direkte omkostninger i alt (DO2)	7.185.000
6	Indir. omk. - andel af decentral ledelse (OH kto 5)	145.000
7	Indir. omk. - andel af central ledelse (OH kto 6)	383.948
8	Indir. omk. - afskrivning/flerår.ejd.omk. mv.	268.333
9	Indir. omk. - forrentning	115.617
10	Saml. omkost (1)	8.097.898
11	Regul.O/U tidl. år	25.000
12	Saml. omkost (2)	8.122.898
13	Øvr. indtægter	-60.000
14	Nettoomkostninger, takstbrg.grundlag	8.062.898
15	Salg af pladser/ydelser	-8.062.898
16	Resultat (+=Undersk.; -=Oversk.)	0
17	pct (+=Undersk.; -=Oversk.)	0,00%
18	Direkte nettoomk. på inst. (6-13)	7.125.000
19	Nettoomk. excl OH kto 6 (14-7)	7.678.950

Af figuren fremgår en samlet oversigt over de forskellige omkostningsposter. Eksempelvis ses det, at *Stjernen* har indirekte omkostninger til andel af central ledelse på konto 5 og 6 (*overhead*) på i alt 528.948 kr. Det fremgår også, at de direkte omkostninger udgør 7.185.000 kr., og at der ikke er indregnet hverken over- eller underskud.

Fordelingsnøgler

Kapitlet omhandler fanebladet *Fordelingsnøgler*. Der er i alt mulighed for at benytte seks fordelingsnøgler i Excel-skabelonen, hvilket fremgår af figuren nedenfor:

Aktivitet	BAS	YN1	YN2	YN3	YN4	
Nøgle	Basis	Let	Moderat	Højt	Massivt	
Nøgle 1:	Basis (Faste omkostninger - 'sengen')					
Aktivitet	BAS	YN1	YN2	YN3	YN4	Sum
Stk.	1,00					1,00
Procent	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Nøgle 2:	Pladser på ydelsesniveau					
Aktivitet	BAS	YN1	YN2	YN3	YN4	Sum
Stk.		2,00	4,00	4,00	2,00	12,00
Procent	0,0%	16,7%	33,3%	33,3%	16,7%	100,0%
Nøgle 3:	Tyngdefaktor 1					
Aktivitet	BAS	YN1	YN2	YN3	YN4	Sum
Stk.		1,00	2,00	3,00	4,00	10,00
Procent	0,0%	10,0%	20,0%	30,0%	40,0%	100,0%
Nøgle 4:	Vægtet tyngde - tyngdefaktor 2					
Aktivitet	BAS	YN1	YN2	YN3	YN4	Sum
Stk.		2,00	8,00	12,00	8,00	30,00
Procent	0,0%	6,7%	26,7%	40,0%	26,7%	100,0%
Nøgle 5:	Ikke anvendt					
Aktivitet	BAS	YN1	YN2	YN3	YN4	Sum
Stk.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Procent	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
"Nøgle 6"	FullCost-fordeling af omkostninger					
Aktivitet	BAS	YN1	YN2	YN3	YN4	Sum
Procent	10,4%	7,0%	24,6%	35,2%	22,9%	100,0%

Af eksemplet fremgår det, at **fordelingsnøgle 1** omhandler *Basis* (faste omkostninger – "sengen"). Ønsker man at ændre navnene på de enkelte fordelingsnøgler, kan dette gøres i de grønne felter. Botilbuddet *Stjernen* har ikke flere forskellige basisydelse, men kun én basisydelse, hvorfor der er indtastet 1,00 i feltet *Stk.*. Det betyder, at for alle de omkostningsposter, hvor man i fanebladet *Takstberegning* har angivet fordelingsnøgle 1 svarende til 100 %, fordeles omkostningen udelukkende på *BAS* og ikke yderligere.

Fordelingsnøgle 2 omhandler, hvordan pladserne er fordelt på de enkelte ydelsesniveauer. Det fremgår, at der på YN1 er angivet 2 pladser, svarende til 16,7 % af det samlede antal pladser i tilbuddet. I alt er der 12 pladser fordelt på YN1 til YN4. Ønskes en anden fordeling, kan dette justeres i de grønne felter.

Fordelingsnøgle 3 omhandler *Tyngdefaktor 1* og angiver, hvor stor en andel af omkostningerne de enkelte ydelsesniveauer skal tildeles. Af eksemplet fremgår det, at tyngdefaktoren stiger i takt med ydelsesniveauet. Det afspejler, at borgere med et massivt støttebehov (YN4) har behov for mere støtte end borgere med et let støttebehov (YN1), og derfor skal tildeles en større andel af omkostningerne – eksempelvis lønomkostninger til det udførende personale.

Fordelingsnøgle 4 omhandler *Tyngdefaktor 2*, som er en vægtet faktor beregnet ved at multiplicere fordelingsnøgle 2 med fordelingsnøgle 3. Herved opnås en vægtet tyngdefaktor, der anvendes til at fordele

omkostningerne under hensyntagen til både antal pladser og støttebehov. Denne fordelingsnøgle beregnes automatisk.

Fordelingsnøgle 5 er i eksemplet ikke anvendt, men kan benyttes, hvis der foreligger specifikke omkostninger, som skal fordeles særskilt på ydelsesniveauerne.

Fordelingsnøglen FC (Full Cost) indeholder en beregning af, hvor stor en andel basistaksten og de fire ydelsesniveautakster udgør af de samlede omkostninger. Eksempelvis udgør basistaksten 10,36 %. Denne fordelingsnøgle beregnes automatisk på baggrund af indtastningerne i fanebladet *Takstberegning*. Der skal således ikke indtastes oplysninger til denne tekniske nøgle

.

Budget (økonomisystem)

Dette faneblad er tiltænkt dokumentation af budgettet. Det betyder, at man her har mulighed for at foretage et udtræk fra økonomisystemet og dokumentere de budgetposter, der ligger til grund for takstberegningen. Nedenfor vises et eksempel:

Kontonavn	Kontonummer	Budget
Personale	xxx-xxx-xxx-xx	6.365.000
Varekøb	xxx-xxx-xxx-xx	400.000
..	...	...
OSV		

Ved at dokumentere budgettet sikrer man sig, at alle relevante budgetposter er tilgængelige i regnearket, og at de danner grundlag for takstberegningen.

Regnskab (økonomisystem)

Dette faneblad er tiltænkt dokumentation af det seneste regnskab. Det betyder, at man her har mulighed for at foretage et udtræk fra økonomisystemet og dokumentere de regnskabsposter, der indgår i det seneste regnskab. Nedenfor vises et eksempel:

Kontonavn	Kontonummer	Regnskab
Personale	xxx-xxx-xxx-xx	5.985.222
Varekøb	xxx-xxx-xxx-xx	421.355
..		
OSV		

Ved at dokumentere regnskabet sikrer man sig, at alle relevante poster er tilgængelige i regnearket, og at de kan anvendes til at dokumentere et eventuelt overskud eller underskud.

Overhead

Fanebladet er målrettet beregning og dokumentation af overhead. Regnearket er opbygget således, at overhead kan dokumenteres via tre forskellige beregningsmetoder for kommuner:

- **Direkte opgørelse:** Der anvendes enten en direkte omkostningsopgørelse af det fælles administrative overhead.
- **Indirekte opgørelse:** Alternativt kan der anvendes en procentandel af institutionens omkostninger, jf. rammeaftaler mellem kommuner og region.
- **Kombination:** En kombination af ovenstående kan anvendes, hvis der er (de)central fællesadministration på konto 5.

Nedenfor gennemgås metoden for direkte opgørelse, efterfulgt af en gennemgang af metoden for indirekte opgørelse.

1.12 DIREKTE OPGØRELSE AF OVERHEAD

Først præsenteres den samlede beregning af overhead på konto 5. og konto 6., hvilket fremgår af figuren neden for, hvor Stjernen er anvendt som eksempel:

1) Direkte opgørelse				446.600
Andel af fælles adm. - evt. decentral fagforvaltning	Konto 5			145.000
Andel af fælles administration - 'Rådhuset'	Konto 6			301.600
"Overhead-til-overhead"			80.000	

Af figuren fremgår det, at der for Stjernen er opgjort samlede overheadomkostninger på 446.600 kr., som skal indregnes i takstberegningen for tilbuddet. Beløbet er fordelt med 145.000 kr. i overhead på konto 5 og 301.600 kr. på konto 6. Det er desuden væsentligt at fremhæve, at der nederst i figuren fremgår et felt med navnet "Overhead-til-overhead", som er sat til 80.000 kr. Dette beløb udtrykker, at der tillægges 80.000 kr. i eget administrativt overhead pr. administrativ fuldtidsnormering – beregnet som 20 % af 400.000 kr. – til dækning af medarbejderens forbrug af strøm, papir, husleje m.v. (samme metode som i DUT). Det betyder konkret, at hvis der eksempelvis er opgjort en fælles områdeleder med en lønudgift på 500.000 kr. på konto 5, og vedkommende bruger 25 % af sin tid på Stjernen, svarer det til en udgift på 125.000 kr. for Stjernen. Hertil tillægges 20.000 kr., svarende til 25 % af 80.000 kr. Den samlede omkostning for Stjernen inkl. overhead udgør dermed 145.000 kr. I relation til den direkte opgørelse af overhead på konto 5 indeholder fanebladet følgende, hvor Stjernen er anvendt som eksempel:

Kto. 5 - FÆLLESUDGIFTER - FAGFORVALTNING				
Fælles administrativ service - konto 5	Metode og andel	Samlet udgift	"Normering"	Omkostning incl. Overhead
Socialforvaltningen		125.000	0,25	145.000
1/4 områdeleder (vurderet andel)	25%	125.000	0,25	145.000
				0
				0
				0
				0
				0

Af eksemplet fremgår det, at Stjernen har overheadomkostninger på konto 5 på i alt 145.000 kr. Overheaden er beregnet på baggrund af en områdeleder, der løser opgaver for Stjernen. Beregningen af omkostningen fremgår af eksemplet ovenfor.

Det næste, man som takstberegner skal forholde sig til, er overheadomkostningerne på konto 6. På næste side vises et eksempel for Stjernen:

Kto. 6 - FÆLLESUDGIFTER - RÅDHUSET				
Fælles administrativ service - konto 6	Metode og andel	Samlet udgift	"Normering"	Omkostning incl. Overhead
Socialforvaltningen		116.000	0,27	137.600
				0
Andel af socialchefen	2%	16.000	0,02	17.600
Div. andre medarb. 1/4 årsnorm.	25%	100.000	0,25	120.000
				0
				0
Løn – og personalekontoret		80.000	0,20	96.000
				0
"Lønkørsel" for inst.'s medarb. ; 1/5 lønkontoransat	20%	80.000	0,20	96.000
				0
				0
				0
Økonomisk afdeling		40.000	0,10	48.000
				0
"ØS-kørsel" for inst.'s medarb. ; 1/10 ØF-kontoransat	10%	40.000	0,10	48.000
				0
				0
Fællessekretariatet (eks. Borgmesterkontoret)		0	0,00	0
				0
				0
				0
IT-afdelingen		20.000	0,00	20.000
				0
5 pc'ere á 4000 kr i årlig intern support		20.000		20.000
				0
				0
Andre udgifter		0	0,00	0
				0
				0
				0
		256.000	0,57	301.600
		Samlet omkostning		301.600

Af figuren fremgår det, at der i alt er beregnet overheadomkostninger på konto 6 på 301.600 kr. Beregningsmetoden er den samme som beskrevet ovenfor. Det fremgår desuden af figuren, at der for Stjernen er indregnet overheadomkostninger fra konto 6, eksempelvis andel af socialchefens løn, lønkørsel, fem PC'er m.v.

1.13 **INDIREKTE OPGØRELSE AF OVERHEAD**

Den anden metode til beregning af overhead er den indirekte opgørelsesmetode. Metoden er særligt relevant for kommunale driftsherrer, da den beregner overhead på baggrund af de samlede omkostninger (før overhead) i forhold til den overheadprocent, der er fastlagt i rammeaftalen.

Nedenfor vises et eksempel baseret på Stjernen:

2) Indirekte opgørelse - overheadprocent central admin. ('Kto.6')				
				Budget
Institutionens samlede nettoomkostninger - før beregning af administrativt overhead				7.678.950
			tjek	7.678.950
Overhead-procent - i henhold til rammeaftale med regionen:	5,00%			0
Overhead				383.948
Omkostninger i alt				8.062.898
			tjek	8.062.898
			diff	0
			= dir. OH <> indir. OH	82.348

Af eksemplet fremgår det, at de samlede omkostninger for Stjernen udgør 7.678.950 kr. før indregning af overhead. Tallet beregnes automatisk på baggrund af data fra fanebladet *Takstberegning*.

Det fremgår desuden, at der er indtastet en overheadprocent på 5 %, hvilket giver en samlet overheadomkostning på 383.948 kr. De samlede omkostninger for Stjernen inkl. overhead udgør dermed 8.062.898 kr.

Nederst vises en beregning, der sammenligner overhead på konto 6 fra den direkte opgørelsesmetode med overheadberegningen fra den indirekte opgørelsesmetode. Af figuren fremgår det, at overheadomkostningen er 82.348 kr. højere ved den indirekte metode end ved den direkte metode.

Afskrivning og forrentning

Dette faneblad indeholder beregning og dokumentation af afskrivning og forrentning. Nedenfor vises et eksempel for Stjernen.:

Forrentning og afskrivning - materielle anlægsaktiver

Opsamlingskema		Kr.
Samlede afskrivninger		268.333
Samlet forrentning af anlægskapital		107.617
Beregnete omkostninger i alt		375.950

Forrentningsberegning

Rentesats 2,00 pct. p.a.

Xxx Kommune

'Stjernen' (abc)

Bemærk: Søjle 1-4 samt 6 skal udfyldes!

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
	Aktivbeskrivelse	Anskaffelsespris	Scrapværdi	Anskaffelsesår	Anskaffelsesmåned	Levetid (antal år)	Afskrivning i 2026	Afskrivning pr. år	Akk. Afskrivninger primo 2026	Anlægskapital til forrentning, gns. 2026	Forrentning af anlægskapital, medio 2026	Bogført værdi, primo 2026	Bogført værdi, ultimo 2026
Nr	Total	6.900.000	0				268.333	268.333	1.385.000	5.380.833	107.617	5.515.000	5.246.667
1	Bygning 1	2.000.000	0	2020	0	30	66.667	66.667	400.000	1.566.667	31.333	1.600.000	1.533.333
2	Bygning 2	3.800.000	0	2020	0	30	126.667	126.667	760.000	2.976.667	59.533	3.040.000	2.913.333
3	Grund	500.000	0	2020	0	999.999.999	0	0	0	500.000	10.000	500.000	500.000
4	Liftbus	600.000	0	2023	0	8	75.000	75.000	225.000	337.500	6.750	375.000	300.000
5		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Øverst fremgår et opsamlingskema. Det første felt omhandler de samlede afskrivninger pr. år (data hentes fra (8)), som udgør 268.333 kr. Den næste linje omhandler den samlede forrentning af anlægskapitalen, som er på 107.617 kr. Den nederste linje viser summen af de samlede afskrivninger og forrentning af anlægskapitalen.

Under opsamlingskemaet fremgår en oversigt over de aktivbeskrivelser, der skal indregnes i takstberegningen. Af eksemplet fremgår det, at der for Stjernen indgår fire aktivbeskrivelser baseret på bygning 1, bygning 2 osv. De grønne felter er indtastningsfelter, hvor takstberegneren skal udfylde oplysninger for de aktiver, der indgår.

Tager man udgangspunkt i bygning 1, fremgår det, at anskaffelsesprisen er sat til 2.000.000 kr., scrapværdien (restværdien) er sat til 0 kr., anskaffelsesåret er angivet som 2020, og levetiden er fastsat til 30 år.

Når indtastningerne er foretaget i de grønne felter, beregner regnearket automatisk de resterende kolonner. Eksempelvis ses det, at afskrivningen pr. år (8) for bygning 1 er 66.667 kr., og at de akkumulerede afskrivninger ultimo 2026 udgør 400.000 kr.

I forhold til forrentning af anlægskapitalen skal det bemærkes, at der i kolonnen *Forrentning af anlægskapital medio 2026* (11) beregnes en forrentning med en rentesats på 2 %. Ønskes en anden rentesats, kan denne ændres i feltet *Rentesats*, som er fremhævet med grønt.

Af eksemplet fremgår det også, at grunden indgår som et aktiv, der skal forrentes. I feltet *Levetid (antal år)* er der indtastet 999.999.999, hvilket angiver, at forrentningen er uden slutdato. I kolonnen *Forrentning af anlægskapital medio 2026* fremgår det, at forrentningen af grunden er beregnet til 10.000 kr.

Forrentning af likvider

Dette faneblad påvirker ikke i sig selv selve fanebladet for takstberegning. Fanebladet er udarbejdet som et eksempel på, at man skal være opmærksom på forrentning af likvide midler.

Nedenfor vises to eksempler fra Stjernen:

Forrentning af likvider (omsætningsaktiver)		
1. Forrentning af over/underskud for året før		
<u>Eksempel</u>		
I 2024 er der et akkum. underskud på 100.000.		
Forrentning heraf kan indregnes i taksten for 2026 - således:		
Underskud 2024:		100.000
Rentesats p.a.		2%
Renteomkostning på årsbasis		2.000
Da underskuddet indgår løbende i takstindbetalingen, er der		
således "effektiv løbetid" på gns. 1½ år, svarende til:		3.000
2. Forrentning af driftskapital		
<u>Eksempel</u>		
Gennemsnitligt månedligt likviditetsudlæg:		250.000
Rentesats p.a.		2%
Renteomkostning på årsbasis		5.000

Af eksemplet fremgår det, at der er beregnet en forrentning af et underskud fra 2024 på 100.000 kr. Med en rentesats på 2 % udgør renteomkostningen 2.000 kr. årligt.

Da underskuddet indgår løbende i takstberegningen, er der behov for at medtage den effektive løbetid, som er fastsat til 1,5 år. Den samlede forrentning udgør dermed 3.000 kr.

Der fremgår også et eksempel på forrentning af driftskapitalen. Her ses det, at der er et gennemsnitligt månedligt likviditetsudlæg på 250.000 kr., som forrentes med 2 %, svarende til en årlig renteomkostning på 5.000 kr.

Takstberegneren kan ændre og tilpasse eksemplerne, men omkostningerne overføres ikke automatisk til selve fanebladet *Takstberegning*.

Tidligere resultat

Fanebladet indeholder ingen indtastningsmuligheder, men fungerer som støtte til offentlige driftsherrer, der har behov for at forholde sig til tidligere års resultat. Nedenfor vises den hjælpetekst, der indgår i Excel-skabelonen:

Indregning af tidligere års resultat									
For <u>offentlige</u> driftsherrer - kommuner og regioner - skal tidligere års resultat indregnes i <u>takstberegningen</u> iht. Finansieringsbekg. § 3-7									
De nærmere regler for håndteringen er:									
Resultat indregnes ud fra beregningsgrundlaget (dvs. 'det der gav taksten') ift. årets regnskab for levering af ydelsen ('takst x realiseret aktivitet').									
Hvis kommunen (el. regionen) har 'Fuld BUM', vil resultatet evt. kunne aflæses direkte i ØS.									
Hvis kommunen (el. regionen) ikke kører BUM (eller kun 'delvis BUM'), skal der ske egentlig efterkalkulation 'udenfor' ØS.									
Overskud op til 5% kan indregnes i efterfølgende beregningsgrundlag – eller hensættes til senere brug.									
Overskud over 5% skal indregnes '2 år efter'.									
Underskud under 5% skal indregnes '2 år efter'.									
Underskud op til 5% kan ikke indregnes, men skal dækkes af tidligere års overskud eller effektiviseringer.									
Hensatte overskudsbeløb skal anvendes indenfor 5 år.									
Hensatte overskud kan 'puljes' indenfor driftsherrens samlede tilbudsvifte – dog således at der ikke kan 'krydsdækkes' mellem 'rammeaftaletilbud' og 'ikke-rammeaftaletilbud'.									
Ved efterkalkulation indgår denne post alene ved sin påvirkning på taksten (=> omsætning) - men er ikke en omkostning i regnskabsmæssig henseende.									
For private driftsherrer er der ikke tilsvarende regler.									
På denne fane - eller andetsteds - kan beregninger ifm. indregning af tidligere års resultat dokumenteres.									

Puljer

Det sidste faneblad er primært målrettet kommunale driftsherrer. Mange kommuner har oprettet fællespuljer, som styres centralt og anvendes på institutionerne. Der kan eksempelvis være tale om følgende:

- **Forsikringspuljer – kommunen er selvforsikrende:** Hvordan skal kommuner, der er selvforsikrende, forholde sig til takstberegning i henholdsvis budgetfasen og regnskabsfasen samt kontering? Mange har udgifterne på konto 6, men såfremt der er indlæggende kommuner, skal disse betale en andel af selvforsikringsomkostningen. Ovenstående kan eksempelvis styres via artskontering ved brug af art 0 – se eksemplet nedenfor. Der skal samtidig tages stilling til, hvordan de enkelte forsikringsudgifter skal fordeles. Eksempelvis kan arbejdsskade fordeles efter antal helårspersoner og bygningsforsikring efter ejendomsværdi.
- **Dagpengepuljer (forsikring)**
- **Vedligeholdelsespuljer**

Nedenfor vises et eksempel på styring af arbejdsskadeforsikring:

Eksempel på styring af puljer via art 0:									
<i>(Arbejdsskadeforsikring ved selvforsikring/pulje)</i>									
		Kto. 5; inst1; art 0.5			Kto. 6; pulje; art 0.8				
"Præmie" Inst1	D	40000				40000 K			
.... Do. Inst2						50000 K			
.....3						osv			
		Kto. 5; inst1; art 5.2					Kassen		
Erstatning	D	2000000					D	2000000 K	
		Kto. 5; inst1; art 0.8			Kto. 6; pulje; art 0.6				
Omkontering			2000000 K	D	2000000				
I alt		40000			ca. 0 - over tid				
		Indgår i institutionens omkostninger det enkelte år							

Eksemplet viser, hvordan arbejdsskadeforsikring ved selvforsikring, og som er forankret i en central pulje, kan administreres. Eksemplet illustrerer både debitering (D) og kreditering af konto 5 og konto 6 samt omkontering i forbindelse med udbetaling af erstatning på 200.000 kr.

